

ÉSZAKI-KÖZÉPHEGYSÉG

508. MISKOLC AGGLOMERÁLÓDÓ TÉRSÉGE TÁJKARAKTER-TERÜLET

A Miskolc agglomerálódó térsége tájkarakter-terület központi városa a hegyvidék és az alföld találkozásánál kialakult kapuváros volt. A mai agglomerációs övezet eredeti magtelepülései többnyire a bányászat és ipartelepek helyei környékén alakultak ki egykor gazdag természeti környezetben. A természetes állapot mára a legtöbb helyen megszűnt, a bányászat, ipari tevékenység nyomait őrzik ma is a roncsolt felszínek, mesterséges formák, felhagyott ipartelepek. Területe 69,2 km².

Fotó: Csorba Péter (Miskolc Diósgyőr, 2015)

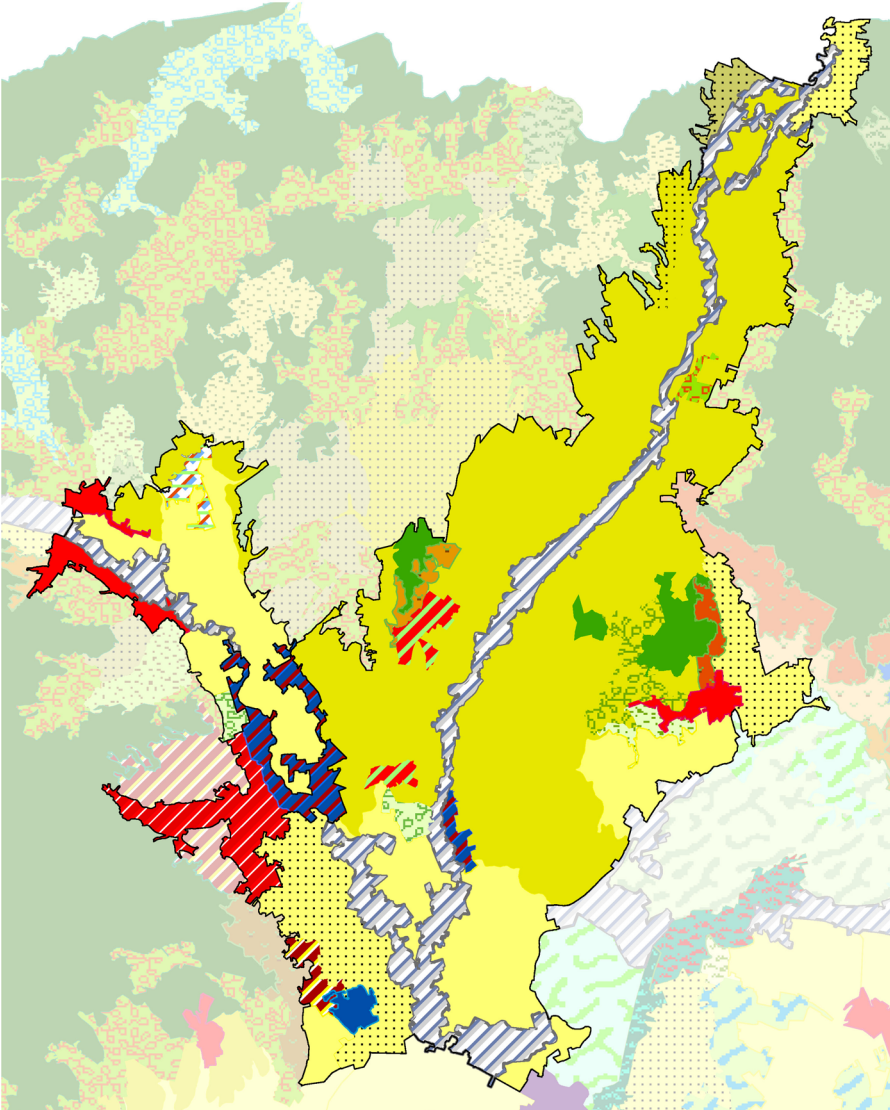
509. HERNÁD ÉS ALSÓ-SAJÓ MENTE TÁJKARAKTER-TERÜLET

A Hernád és Alsó-Sajó mente tájkarakter-terület két névadó folyója közül a Hernád széles völgytalpa teljes magyarországi hosszában a terület része, a Sajónak viszont a Kazincbarcika fölötti összesűkülő szakasza, illetve a Sajó-Hernád-sík kistáj déli része már átnyúlik a Közép-Tisza mente tájkarakter-területre is. A domborzati változatosságot növeli a Harangod és a Szerencsi-dombság. Zömmel mezőgazdasági hasznosítású térség, az antropogén terhelés a Sajó-völgy egy-egy szakaszát kivéve jellemzően a közlekedési folyosók sávjában jellemző. Természetközeli területek előfordulása jobbára a Hernád folyómenti szakaszaira szorítkozik. Területe 1304,4 km².

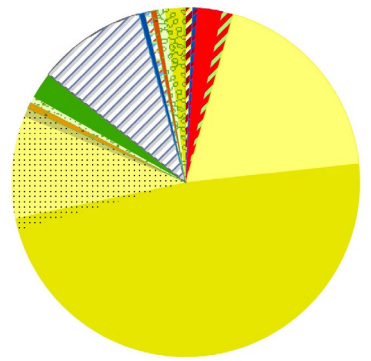
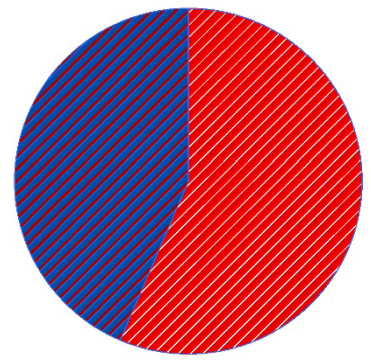
Fotó: Csorba Péter (Sajó-völgymedence, Múcsony, 2016)

A Miskolc agglomerálódó térsége és a Hernád és Alsó-Sajó mente tájkarakter-területen előforduló tájkarakter-típusok

- Agglomerálódó nagyvárosi táj
- Agglomerálódó települési táj síkságon
- Agglomerálódó települési táj vízparton
- Erdődomináns, jellemzően mozaikos dombsági táj
- Gyep-víz településmozaikos síksági, völgytáj
- Gyepdomináns, mozaikos síksági táj
- Szántódomináns, homogén síksági táj
- Szántódomináns, homogén, hullámos síksági, dombsági, medence és hegységperemi táj
- Szántódomináns, mozaikos dombság, hegységperem, völgy és medencetáj
- Szántódomináns, mozaikos síksági táj
- Szántódomináns, mozaikos, hullámos síkság, kapcsolódó dombság és medencetáj
- Szőlő-kert-településmozaikos hegységperem, erdős hegytetővel
- Szőlő-kertdomináns, jellemzően mozaikos dombsági és hegységperemi táj
- Tavi táj
- Település-gyepdomináns táj síkságon
- Települési táj síkságon
- Változatos felszínborítású folyótáj ártérperemi településekkel
- Változatos felszínborítású hegységperem, dombság, medence és völgy
- Változatos felszínborítású síksági táj
- Változatos felszínborítású, hullámos síksági és dombsági táj

Tájkarakter-típusok	Össz-terület (km ²)	Terület-arány (%)	Folt-szám	Átlagos foltméret (km ²)	Szórás (km ²)
Miskolc agglomerálódó térsége	69,21	100,00%	2	34,60	4,45
Agglomerálódó nagyvárosi táj	39,05	56,43%	1	39,05	0,00
Agglomerálódó települési táj vízparton	30,16	43,57%	1	30,16	0,00
Hernád és Alsó-Sajó mente	1304,38	100,00%	41	31,81	56,42
Agglomerálódó települési táj síkságon	8,27	0,63%	1	8,27	0,00
Agglomerálódó települési táj vízparton	5,72	0,44%	1	5,72	0,00
Települési táj síkságon	29,69	2,28%	3	9,90	3,50
Település-gyepdomináns táj síkságon	13,61	1,04%	2	6,80	2,75
Szántódomináns, homogén síksági táj	246,55	18,90%	7	35,22	26,64
Szántódomináns, homogén, hullámos síksági, dombos és hegységperemi táj	616,95	47,30%	8	77,12	104,97
Szántódomináns, mozaikos, hullámos síkság, kapcsolódó dombos és medencetáj	14,31	1,10%	1	14,31	0,00
Szántódomináns, mozaikos síksági táj	123,28	9,45%	3	41,09	22,53
Szántódomináns, mozaikos dombos, hegységperem, völgy és medencetáj	10,44	0,80%	1	10,44	0,00
Szőlő-kertdomináns, jellemzően mozaikos dombos és hegységperemi táj	8,23	0,63%	1	8,23	0,00
Gyepdomináns, mozaikos síksági táj	7,34	0,56%	1	7,34	0,00
Erdődomináns, jellemzően mozaikos dombos táj	32,14	2,46%	3	10,71	6,42
Változatos felszínborítású folyótáj árterperemi településekkel	131,63	10,09%	2	65,82	51,28
Tavi táj	6,58	0,50%	1	6,58	0,00
Gyep-víz településmozaikos síksági, völgytáj	7,73	0,59%	1	7,73	0,00
Szőlő-kert-településmozaikos hegységperem, erdős hegytetővel	7,01	0,54%	1	7,01	0,00
Változatos felszínborítású síksági táj	9,87	0,76%	2	4,94	0,93
Változatos felszínborítású, hullámos síksági és dombos táj	21,70	1,66%	1	21,70	0,00
Változatos felszínborítású hegységperem, dombos, medence és völgy	3,32	0,25%	1	3,32	0,00

A MISKOLC AGGLOMERÁLÓDÓ TÉRSÉGE TÁJKARAKTER-TERÜLET KULCSJELLEMZŐI

HERNÁD ÉS ALSÓ-SAJÓ MENTE TÁJKARAKTER-TERÜLET KULCSJELLEMZŐI

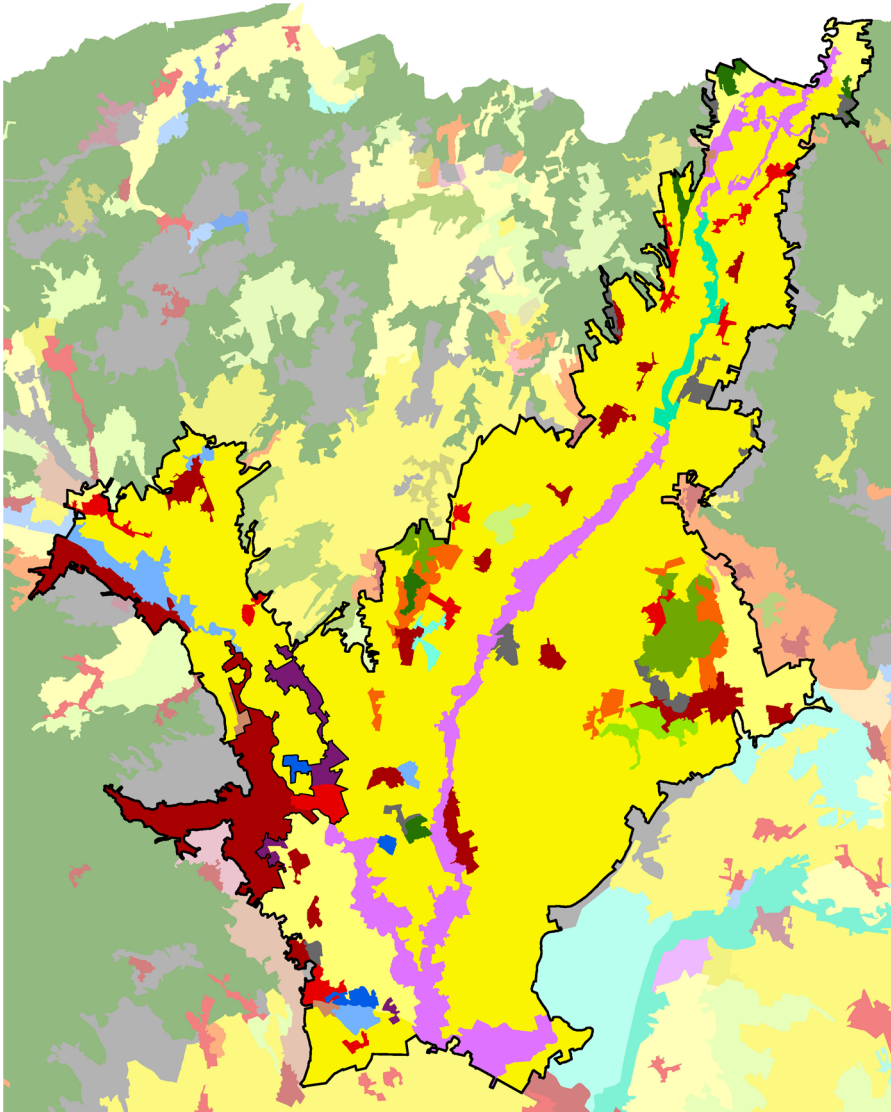
I/1. Domborzat

A táj domináns domborzati típusa a tagolt síkság, amelynek területi aránya 53%.

A táj domináns domborzati típusa a tagolt síkság, völgyek, hegylábak, amelyek területi aránya 34%. Emellett jelentős még az enyhén tagolt alacsony síkság és az erősen hullámos dombos részesedése is. Az utóbbi két kategória aránya közelíti a 20%-ot.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai I/1. térkép)

I/2. Komplex felszínborítás-típusok

- 1000 - Településdomináns homogén
- 1001 - Településdomináns mozaikos
- 1231 - Település-agrár-mozaik
- 1251 - Település-agrár-erdőmozaik
- 1501 - Település-erdőmozaik
- 1561 - Település-erdő-vízmozaik
- 1601 - Település-vízmozaik
- 2000 - Szántódomináns homogén
- 2001 - Szántódomináns mozaikos
- 2401 - Szántó-gyepmozaik
- 3001 - Kertdomináns jellemzően mozaikos
- 4000 - Gyepdomináns homogén
- 4601 - Gyep-víz mozaik
- 5000 - Erdődomináns homogén
- 5001 - Erdődomináns mozaikos
- 5601 - Erdő-vízmozaik
- 6000 - Vízdomináns homogén
- 6001 - Vízdomináns mozaikos
- 7001 - Dominancia nélküli

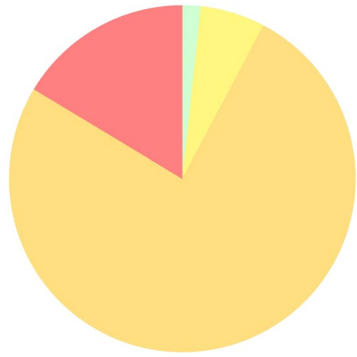
1:500 000
0 5 10 km

SZÉCHENYI 2020

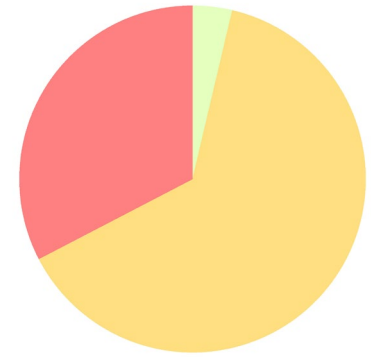
(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai I/2. térkép)

TERMÉSZETI JELLEMZŐK

II/1. Éghajlati körzetek

Éghajlati körzetek	Területarány (%)
Miskolc agglomerálódó térsége	
mérsékelt meleg - száraz	75,86%
meleg - száraz	16,38%
mérsékelt meleg - mérsékelt száraz	6,03%
mérsékelt hűvös - mérsékelt száraz	1,72%
Hernád és Alsó-Sajó mente	
mérsékelt meleg - száraz	63,69%
meleg - száraz	32,62%
mérsékelt hűvös - száraz	3,69%

A terület elsősorban a mérsékelt meleg - száraz éghajlatú (76%), meleg-száraz, mérsékelt meleg - mérsékelt száraz foltokkal.

Döntően mérsékelt meleg - száraz terület (64%), nagyobb meleg-száraz (33%) foltokkal, és kisebb mérsékelt hűvös - száraz keleti részekkel.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/1. térkép)

II/2. Tengerszint feletti magasság

A tengerszint feletti magasság a domborzat egyik forrásindikátora. A jellemző magassági értékek leírása azonos a domborzatnál leírtakkal.

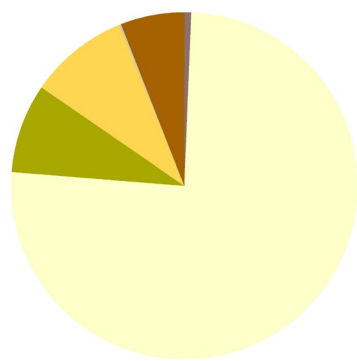
(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/2. térkép)

II/3. Relief

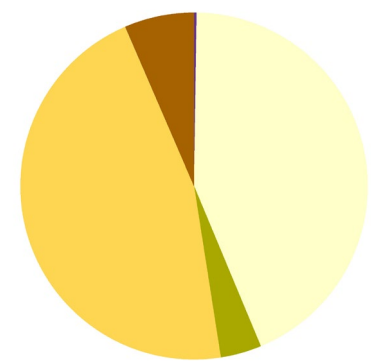
A relief a domborzat egyik forrásindikátora. A jellemző felszín-mozgalmassági jellemzők leírása azonos a domborzatnál leírtakkal.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/3. térkép)

II/4. Alapkőzet

Kőzet név	Területarány (%)
Miskolc agglomerálódó térsége	100,00%
agyagpala, fillit	0,65%
glaciális és alluviális üledék	75,63%
harmadkori és idősebb üledék	8,31%
löszös üledék	9,29%
mész- és dolomit	0,18%
nyirok	5,95%
Hernád és Alsó-Sajó mente	100,00%
andezit, bazalt, riolit	0,24%
glaciális és alluviális üledék	43,48%
harmadkori és idősebb üledék	3,82%
löszös üledék	45,97%
mész- és dolomit	0,01%
nyirok	6,48%

A meghatározó típus az alluviális üledék, amely a terület háromnegyedét borítja. Emellett kisebb részarányban harmadkori üledék és löszös üledék is jellemzi a tájat.

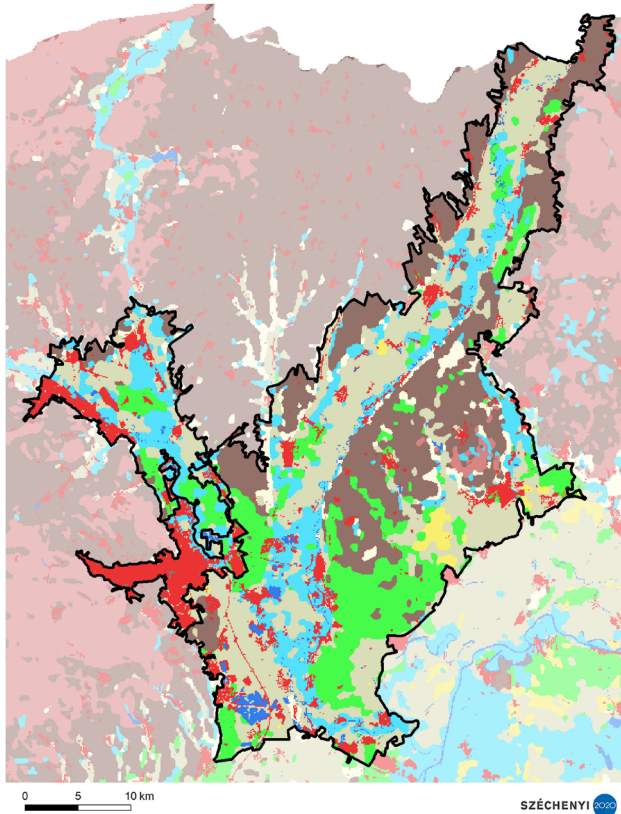
A Hernád völgyét alluviális üledék jellemzi. A magasabban fekvő területeken a löszös üledék a domináns alapkőzet. Kisebb területen a nyirok is előfordul.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/4. térkép)

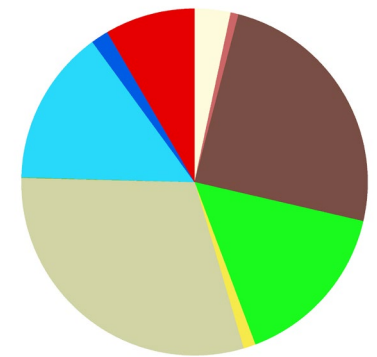
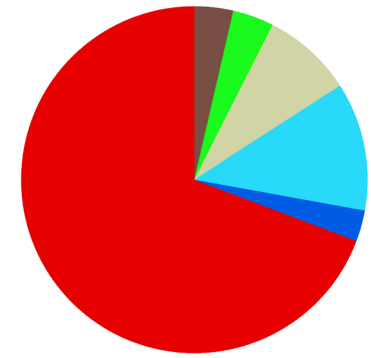

Fotó: Csorba Péter (Alsó-Hernád-völgy, Gönc, 2016)

II/5. Talajtípusok

Talajtípus	Területarány (%)
Miskolc agglomerálódó térsége	100,00%
Beépített terület	69,24%
Öntés és lejtőhordalék talajok	11,96%
Réti talajok	8,40%
Csernozjom talajok	3,85%
Barna erdőtalajok	3,59%
Nyílt vízfelszín	2,90%
Szikes talajok	0,03%
Közethatású talajok	0,01%
Váztalajok	0,01%
Hernád és Alsó-Sajó mente	100,00%
Réti talajok	29,97%
Barna erdőtalajok	24,53%
Csernozjom talajok	15,68%
Öntés és lejtőhordalék talajok	14,52%
Beépített terület	8,40%
Váztalajok	3,36%
Nyílt vízfelszín	1,63%
Szikes talajok	1,13%
Közethatású talajok	0,73%
Láptalajok	0,04%

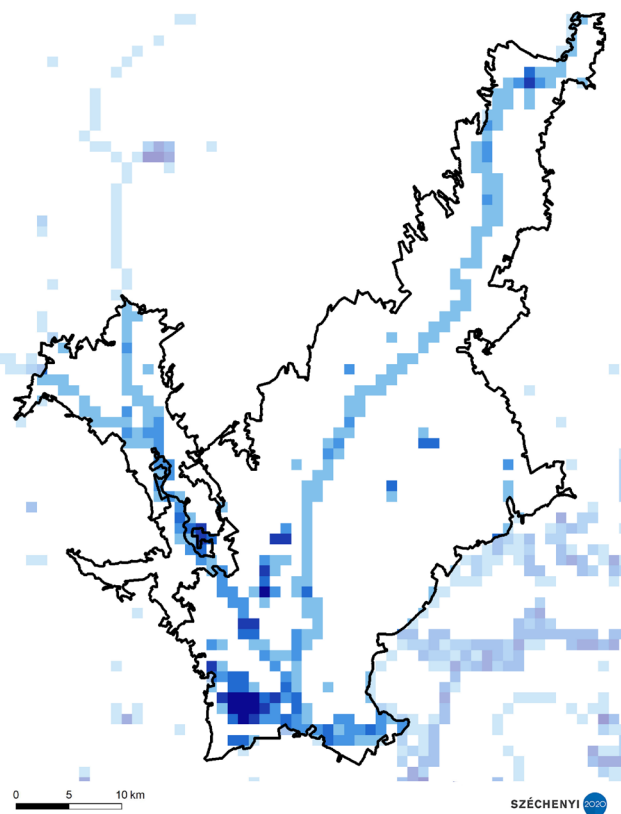

A táj nagy része (közel 70%-a) beépített, a korábbi talajtakaró megszűnt. A fennmaradó területen a réti- és öntéstalajok kiterjedése a legjelentősebb.

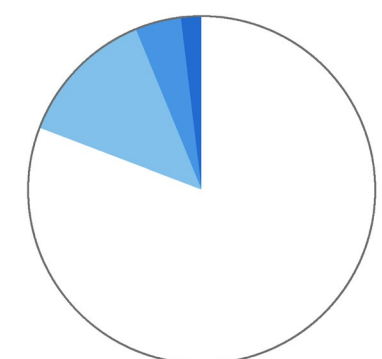
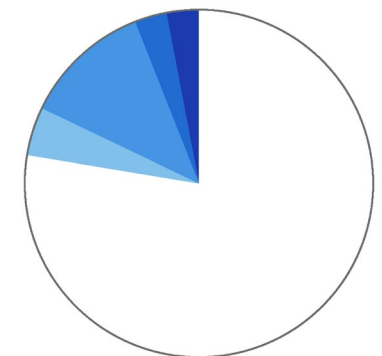
A folyóvölgyekben jelentős a réti- és az öntéstalajok aránya. A magasabb fekvésű területeket barna erdőtalajok jellemzik. A délkeleti részeken csernozjomok nagyobb összefüggő foltjai is előfordulnak.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/5. térkép)

II/6. Felszíni vizek területaránya

Felszíni vizek területaránya	Területarány (%)
Miskolc agglomerálódó térsége	100,00%
0-1% - nincs, elenyésző	77,61%
1-5% - alacsony	4,48%
5-10% - közepes	11,94%
10-20% - magas	2,99%
20-50% - nagyon magas	2,99%
Hernád és Alsó-Sajó mente	100,00%
0-1% - nincs, elenyésző	79,63%
1-5% - alacsony	12,79%
5-10% - közepes	4,21%
10-20% - magas	1,91%
20-50% - nagyon magas	0,84%
50-100% - meghatározó	0,61%

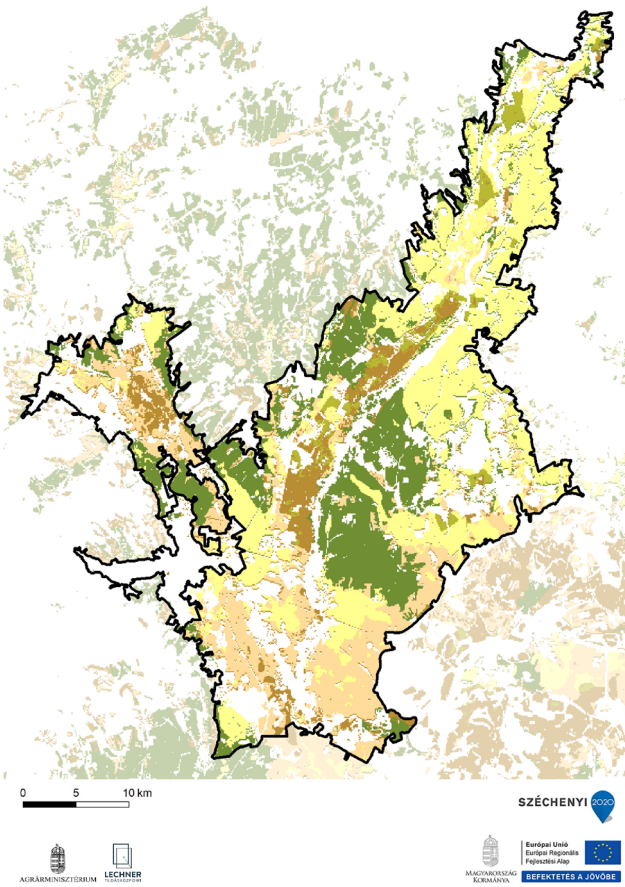

A felszíni vizek aránya a tájban átlagos, 0,026 km²/ km².

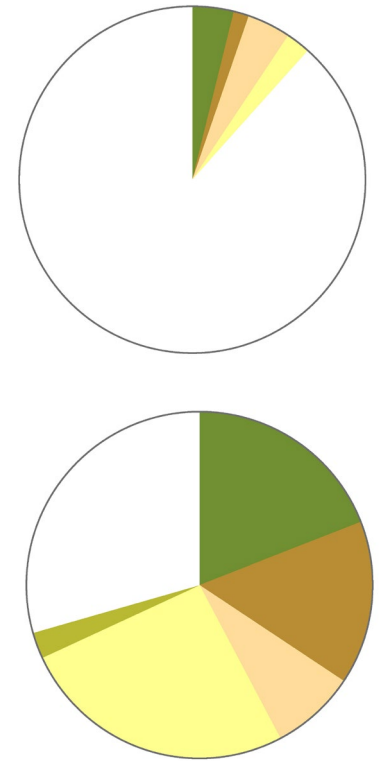
A felszíni vizek aránya a tájban átlagos, 0,016 km²/ km².

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/6. térkép)

II/7. Ökotípusos földhasználat

Ökotípusos földhasználat	Területarány (%)
Miskolc agglomerálódó térsége	11,63%
kiváló termőhelyi adottságú szántó	2,28%
gyenge és közepes termőhelyi adottságú szántó	1,43%
gyenge és közepes, környezetileg érzékeny szántó	4,06%
erdőtelepítésre javasolt terület	3,86%
Hernád és Alsó-Sajó mente	70,56%
kiváló termőhelyi adottságú szántó	25,85%
kiváló termőhelyi adottságú, környezetileg érzékeny szár	2,45%
gyenge és közepes termőhelyi adottságú szántó	15,25%
gyenge és közepes, környezetileg érzékeny szántó	7,93%
erdőtelepítésre javasolt terület	19,07%

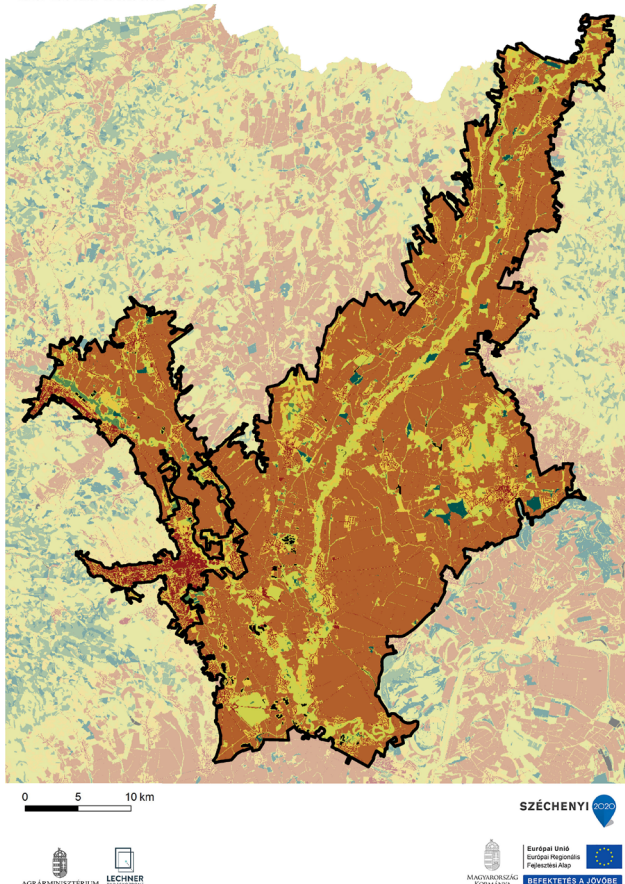

Az ökotípusos vizsgálat szerint a táj területének több mint 4 %-án erdősítés javasolt, a terület szintén 4 százalékán pedig - a növénytermesztés szempontjából közepes és gyenge talajadottságok, illetve a környezeti érzékenység következtében - a szántók extenzifikációja (földhasználat-váltás vagy szántóföldi művelés külterjesítése) indokolt.

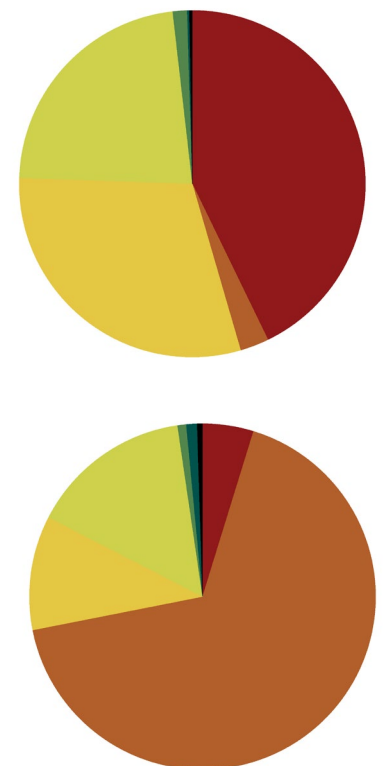
Az ökotípusos vizsgálat szerint a táj területének közel 20 %-án erdősítés javasolt, a terület mintegy 8 százalékán pedig - a növénytermesztés szempontjából közepes és gyenge talajadottságok, illetve a környezeti érzékenység következtében - a szántók extenzifikációja (földhasználat-váltás vagy szántóföldi művelés külterjesítése) indokolt.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/7. térkép)

II/8. Ökológiai állapot

Ökológiai állapot	Területarány (%)
Miskolc agglomerálódó térsége	
Mesterséges felszín	42,8
Rossz ökológiai állapot	2,7
Kedvezőtlen ökológiai állapot	30,1
Közepes ökológiai állapot	22,6
Jó ökológiai állapot	1,3
Kiváló ökológiai állapot	0,2
Adathiány	0,3
Hernád és Alsó-Sajó mente	
Mesterséges felszín	4,8
Rossz ökológiai állapot	67,1
Kedvezőtlen ökológiai állapot	10,7
Közepes ökológiai állapot	15,1
Jó ökológiai állapot	0,8
Kiváló ökológiai állapot	1,0
Adathiány	0,5

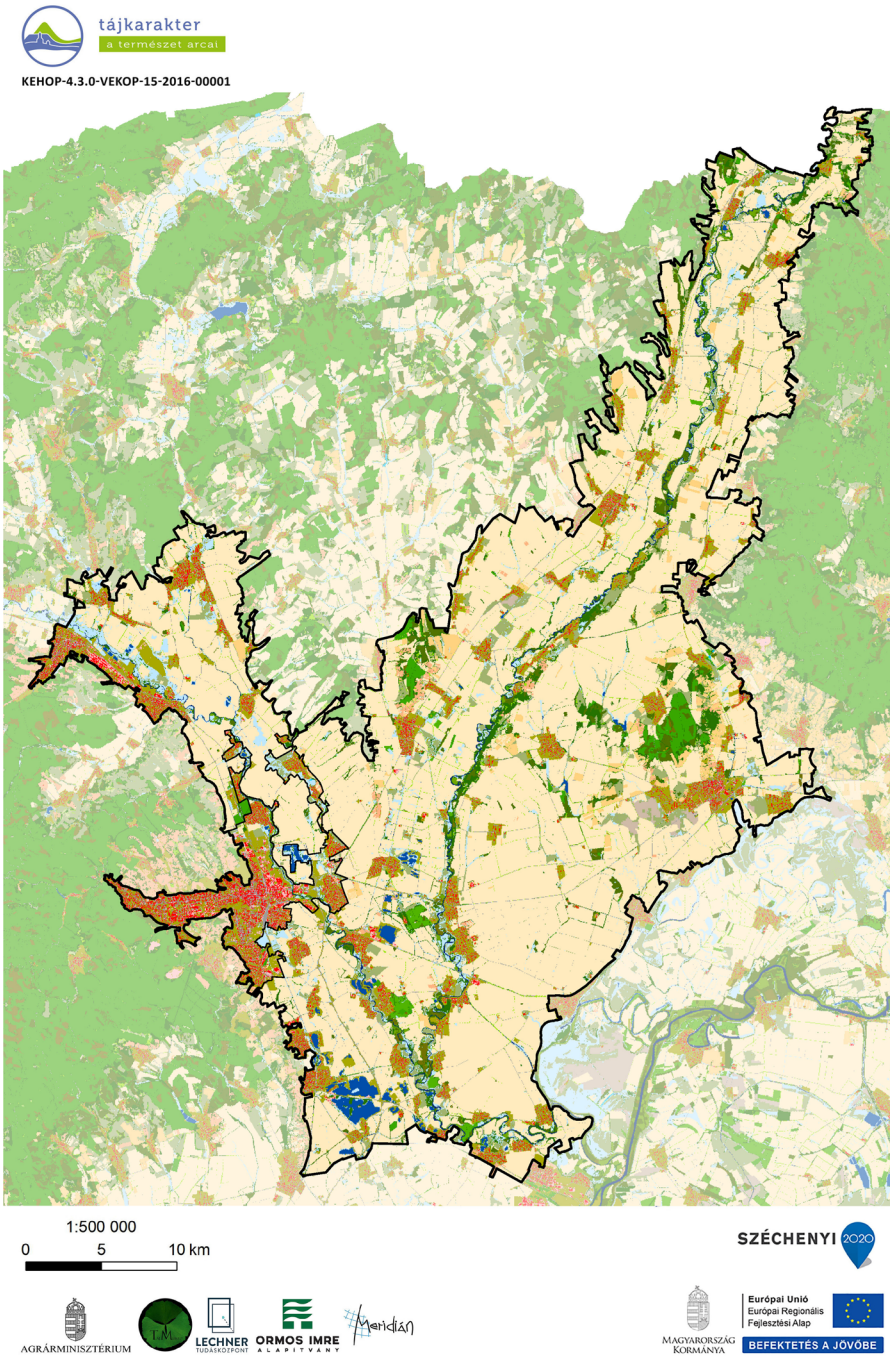
A beépített területek arány magas (43%), továbbá a tájkarakter-terület több, mint felét a kedvezőtlen (30%) és a közepes (23%) állapotú területek teszik ki, a kiváló állapotú területek aránya elenyésző (0,2%).

A rossz állapotú területek kimagasló arányban vannak jelen (67%), a kedvezőtlen és a közepes állapotú területek aránya 25%, a kiváló állapotú területek aránya igen alacsony (1%), míg a beépített területek aránya 5%.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/8. térkép)

FELSZÍNBORÍTÁS-JELLEMZŐK

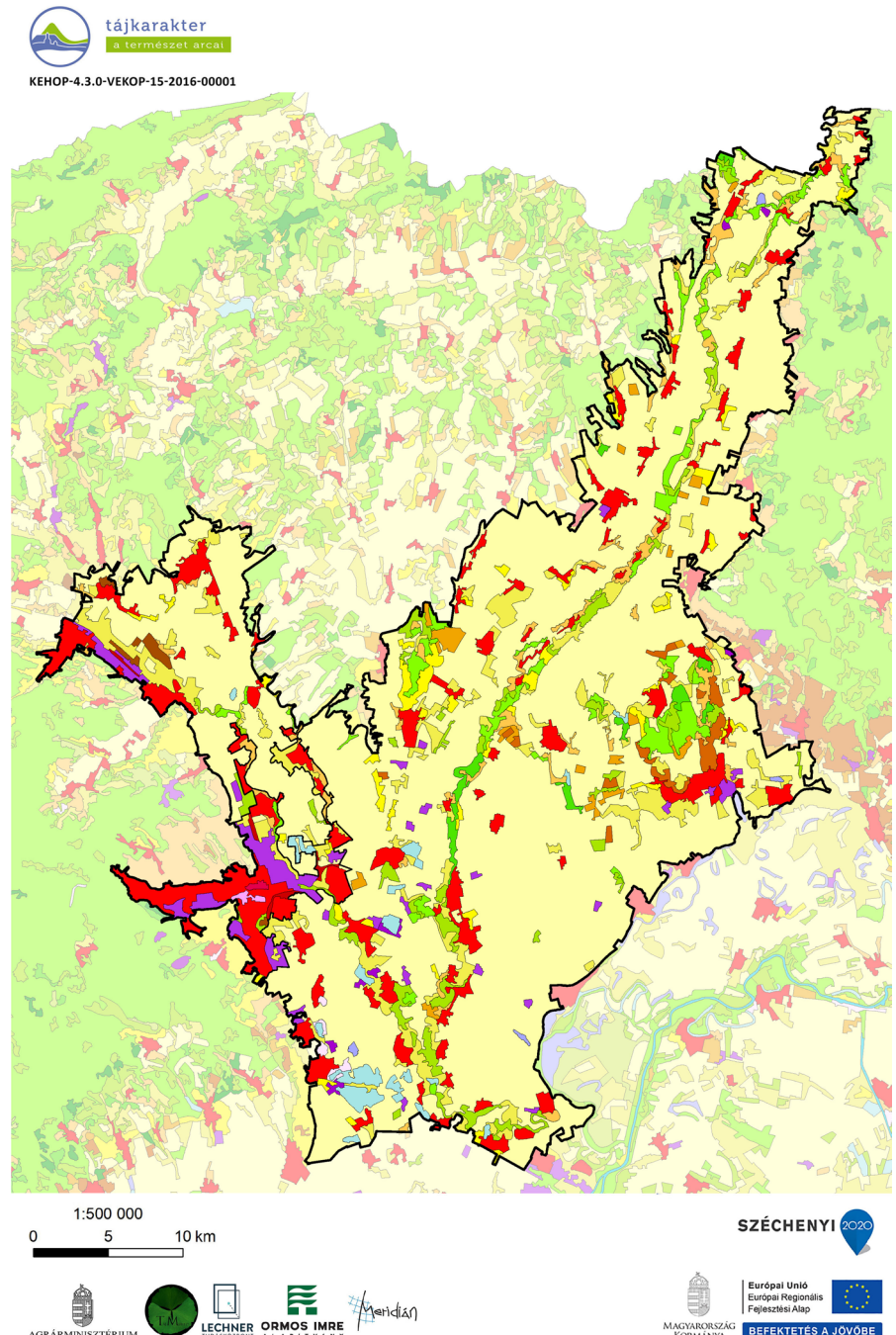
II/9. Ökoszisztéma-alaptérkép (2. szint)

11 : Épületek	41 : Többletvízhatástól független (TVFLN) erdők
12 : Utak és vasutak	42 : Természetszerűbb galériaerdők
13 : Egyéb burkolt vagy burkolatlan mesterséges felületek	43 : Egyéb vízhatás alatt álló (TVHA) erdők
14 : Zöldfelületek mesterséges környezetben	44 : Idegenhonos fajok dominálta erdők, faültetvények
21 : Szántóföldek	45 : Erdőként nyilvántartott faállomány nélküli, vagy felújítás alatt álló területek
22 : Állandó kultúrák	46 : Máshová nem besorolható fás szárú növényzet
23 : Komplex területek	51 : Lágyszárú dominanciájú vizes élőhelyek
31 : Homoki gyepek	52 : Fás szárú dominanciájú vizes élőhelyek
32 : Szikes és szikesedésre hajlamos gyepek	61 : Állóvizek
33 : Sziklakibúvással tarkított gyepek	62 : Vízfolyások
34 : Zárt gyepek kötött talajon vagy domb és hegyvidéken	
35 : Máshová nem besorolható lágyszárú növényzet	

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/9. térkép)

II/10. CORINE felszínborítás

Összefüggő településszerkezet	Gyümölcsösök, bogyósok
Nem összefüggő településszerkezet	Rét, legelő
Ipari vagy kereskedelmi területek	Komplex művelési szerkezet
Út - és vasúthálózat és csatlakozó területek	Elsődlegesen mezőgazdasági területek jelentős természetes növényzettel
Kikötők	Lomblevelű erdők
Repülőterek	Tűlevelű erdők
Nyersanyag kitermelés	Vegyes erdők
Lerakóhelyek, meddőhányók	Természetes gyepek, természetközeli rétek
Építési munkahelyek	Átmeneti erdős-cserjés területek
Városi zöldterületek	Ritkás növényzet
Sport-, szabadidő- és üdülőterületek	Szárazföldi mocsarak
Nem öntözött szántóföldek	Tőzeglápok
Rizsföldek	Folyóvizek, vízi utak
Szőlők	Állóvizek

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/10. térkép)

II/11. Felszínborítás-átalakulás típusok

Felszínborítás stabilitás	Mintapontok száma (db)	Százalékarány (%)
Miskolc agglomerálódó térsége	20	100,00%
1 - Stabil	6	30,00%
2 - Kvázi stabil	5	25,00%
3 - Lépcsőzetes	2	10,00%
4 - Ciklikus	1	5,00%
5 - Dinamikus	6	30,00%
Hernád és Alsó-Sajó mente	321	100,00%
1 - Stabil	162	50,47%
2 - Kvázi stabil	87	27,10%
3 - Lépcsőzetes	36	11,21%
4 - Ciklikus	14	4,36%
5 - Dinamikus	22	6,85%

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/11. térkép)

II/12. Felszínborítás-átalakulás jellege

Felszínborítás átalakulás	Mintapontok száma (db)	Százalékarány (%)
Miskolc agglomerálódó térsége	20	100,00%
1 - Változatlan terület	6	30,00%
2 - Településnövekedés	10	50,00%
3 - Extenzifikáció	1	5,00%
4 - Intenzifikáció	0	0,00%
5 - Dinamikus terület	3	15,00%
Hernád és Alsó-Sajó mente	321	100,00%
1 - Változatlan terület	184	57,32%
2 - Településnövekedés	27	8,41%
3 - Extenzifikáció	11	3,43%
4 - Intenzifikáció	79	24,61%
5 - Dinamikus terület	20	6,23%

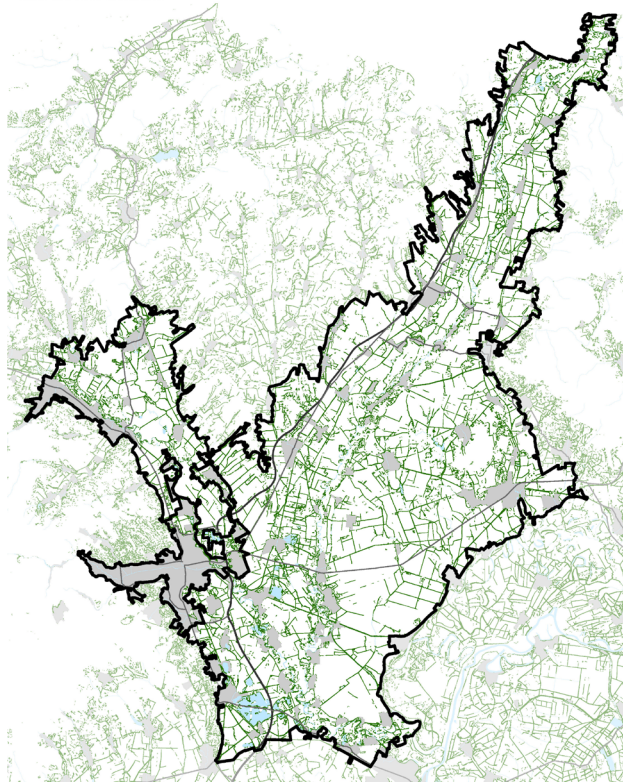

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/12. térkép)

II/13.-16. Stabil felszínborítású területek (stabil településterület, stabil szántó-, kert-, szőlőterület, stabil erdőterület, stabil gyepterület és vízfelszín)

(Az indikátorok országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/13.-16. térkép)

II/17. Zöld vonalas elemek sűrűsége

ZÖLD VONALAS ELEMELK SŰRŰSÉGE

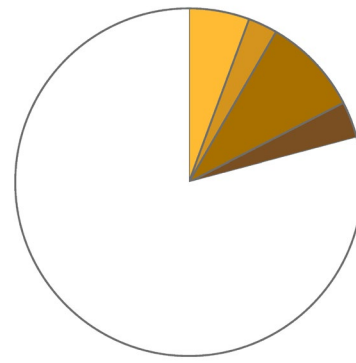
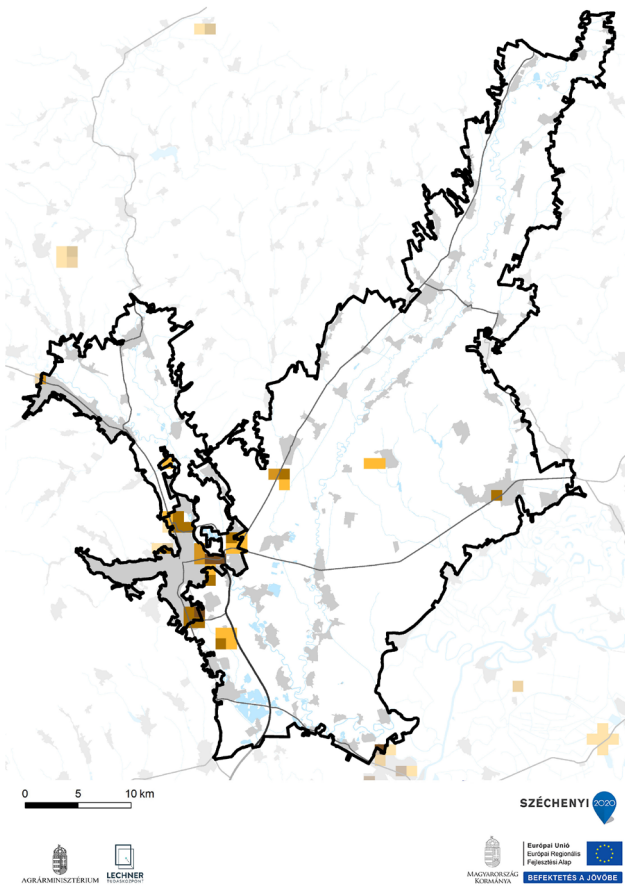
- Zöld vonalas elem
- Gyorsforgalmi út
- Főút
- Belterület
- Vízgazdálkodási térség (OTRT)

Zöld vonalas elemekben szegény terület.

Zöld vonalas elemekben közepes ellátottságú terület.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/17. térkép)

II/18. Beépítettség növekedése (1990-2018)

Beépítettség növekedése (1990-2018)	Területarány (%)
Miskolc agglomerálódó térsége	
0%	79,14%
1-6%	5,64%
6-10%	2,73%
10-20%	9,09%
20-40%	3,40%
Hernád és Alsó-Sajó mente	
0%	98,73%
1-6%	0,66%
6-10%	0,12%
10-20%	0,40%
20-40%	0,09%

1990-2018 között új települési területek kialakulása jelentős volt. A terület közel 21%-át érintette.

1990-2018 között a területen intenzív új települési területek kialakulása nem volt jellemző. Kisebbségi növekedés volt Szikszón, Szerencsen és a Miskolc melletti településeken.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/18. térkép)

II/19. Közlekedési hálózat sűrűsége

A közlekedési hálózat sűrűsége a tájban magas, 1,04 km/km².

A közlekedési hálózat sűrűsége a tájban magas, 0,45 km/km².

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/19. térkép)

Közlekedési hálózat sűrűsége	Területarány (%)
Miskolc agglomerálódó térsége	
0-0,44 km/km ²	41,79%
0,44-1,56 km/km ²	34,33%
1,56-9,44 km/km ²	23,88%
Hernád és Alsó-Sajó mente	
0-0,44 km/km ²	68,30%
0,44-1,56 km/km ²	23,28%
1,56-9,44 km/km ²	8,42%

II/20. Roncsolt területek aránya (külfertéses bánya, hulladéklerakó)

Földhasználati információk alapján a roncsolt területek (lerakók, külszíni bányaterületek) tájkarakter területéhez viszonyított aránya jóval az országos átlag felett van, tájalakító hatásuk jelentős.

Földhasználati információk alapján a roncsolt területek (lerakók, külszíni bányaterületek) tájkarakter területéhez viszonyított aránya jóval az országos átlag felett van, tájalakító hatásuk jelentős.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/20. térkép)

Fotó: Csorba Péter (Sajó-Hernád-sík, Miskolc-Szirma, 2017)

ANTROPOGÉN ÉS PERCEPCIONÁLIS JELLEMZŐK

II/21. Település-sűrűség (belterületi beépített területek eloszlása) (Hernád és Alsó-Sajó mente)

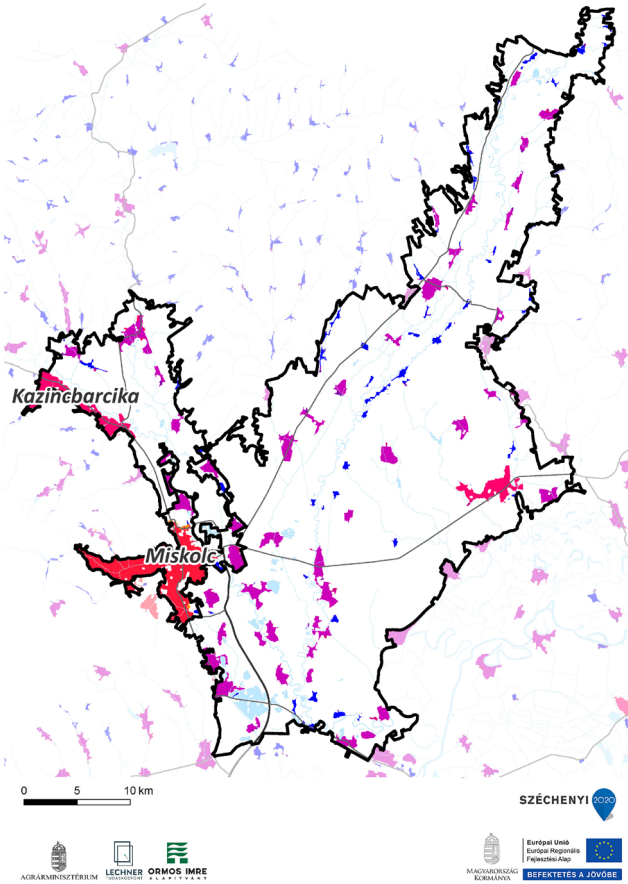
Településhálózati szempontból az Északi- és a Dunántúli középhegység azonos, sűrű hálózatu (0,26 db/km²) csoportot alkot.

(Az indikátor tájkarakter-típusok határaihoz igazított országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/21. térkép)

II/22. Településméret (átlagos belterületi települési terület mérete) (Hernád és Alsó-Sajó mente)

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

TELEPÜLÉS MÉRETKATEGÓRIÁJA

- 1 (0-0,48 km²)
- 2 (0,48-4,8 km²)
- 3 (4,8-14 km²)
- 4 (14-35 km²)
- 5 (35-80 km²)
- 6 (80-215 km²)
- Gyorsforgalmi út
- Főút
- Vízgazdálkodási térség (OTrT)

A középhegységek településhálózatát változatos településméreteket, ezen belül a 2. településméret kategórián belül az átlagosan 60 ha és a 4. településméret kategórián belül az átlagosan 492 ha nagyságú települések jellemzik. A legnagyobb település 8,74 km², a 4 km²-t meghaladó települések száma 19 db, míg a nagyterjedésű települési területek száma 8 db.

(Az indikátor tájkarakter-típusok határaihoz igazított országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/22. térkép)

II/23. Külterületi szórványbeépítés sűrűsége (Hernád és Alsó-Sajó mente)

A külterületi beépítések sűrűsége átlagos (0,51 db/km²), nem minden belterületekhez tartozik külterületi beépítés. A külterületi beépítések mérete átlagos (0,64 ha), ez azonban igen nagy változatosságból adódik: előfordulnak a legkisebb településekkel vetekedő, vagy azt meghaladó méretű, beépített komplex művelésű területek, bányaműveléssel összefüggő területek, üdülő területek, gazdasági területek, de szép számban található egész kisméretű szórványok is. A szórványok elhelyezkedését is a sokféleség jellemzi, hol önállóan, hol a belterület folytatásaként állnak, megfigyelhető a szórványok főbb úthálózat menti sűrűsödése is.

(Az indikátor tájkarakter-típusok határaihoz igazított országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/23. térkép)

II/24. Nagy kiterjedésű települési tér

Nagy kiterjedésű települési tér	
Miskolc agglomerálódó térsége	
Érintett települések száma	25 db
Magas épületek aránya a beépített területeken belül	4,28%
Zöldfelületek aránya	35,22%

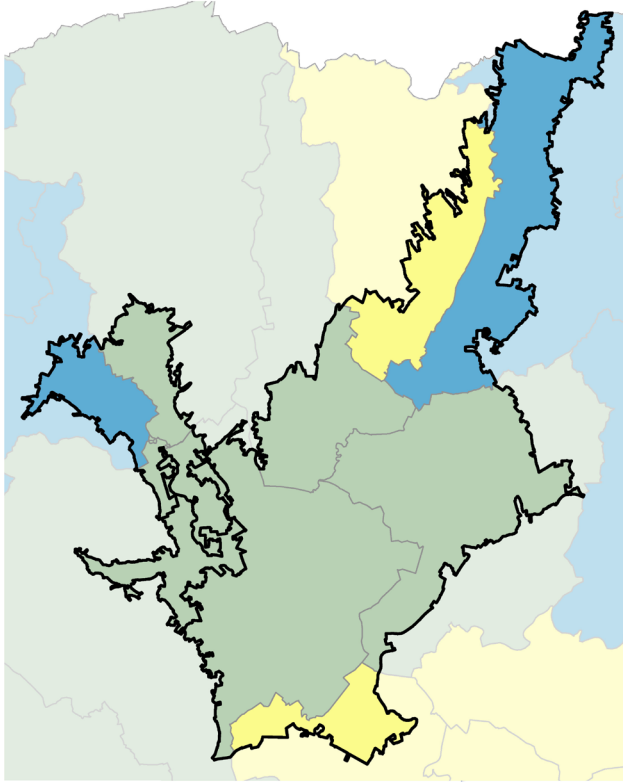
Miskolc agglomerálódó térsége összenövő, nagy méretű települési egységekből A tájkarakter-területen 1 db nagy kiterjedésű települési tér található (Kazinc-álló, nagyvárosias sűrűségű terület. A településekre a jelentős magasházias be- barcika). építettség jellemző, a zöldfelületek aránya alacsony.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/24. térkép)

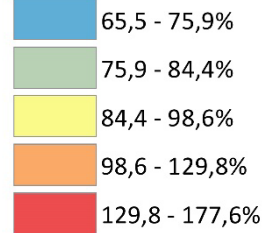
II/25. Népeségváltozás

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

NÉPESSÉGVÁLTOZÁS (1980-2019)

Miskolc agglomerálódó térségében az elmúlt 40 év során jelentős népességcsökkenés volt jellemző.

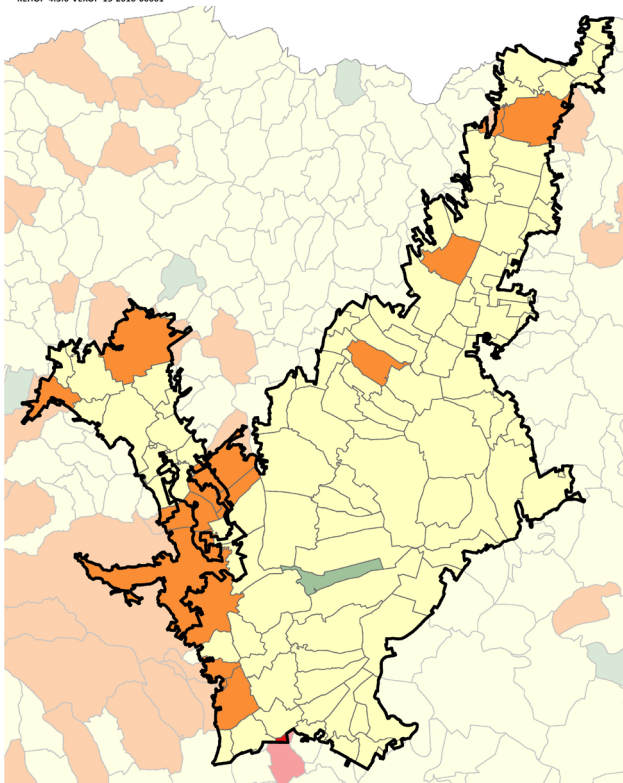
A Hernád és Alsó-Sajó mente térségét egyértelműen a népesség csökkenése jellemezte az elmúlt 40 év során. A csökkenés az Encsi járásban kisebb mértékű volt, míg az ettől keletre eső területen (Gönci járás) az országos maximumot közelítő mértékben csökkent a népesség. A térség déli és nyugati területein szintén jelentős volt a csökkenés.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/25. térkép)

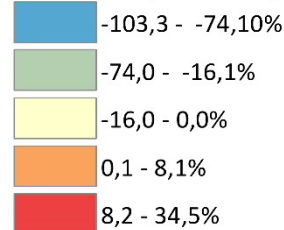
II/26. Külterületi lakosok arányának változása

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

KÜLTERÜLETI LAKOSOK ARÁNYÁNAK VÁLTOZÁSA (1980-2011)

Miskolc agglomerálódó térségében a külterületi lakosok aránya az országos trenddel ellentétben növekedett a legutóbbi népszámlálás adatai alapján.

A Hernád és Alsó-Sajó mente térségében a külterületi lakosok aránya a települések többségénél csökkent, néhány település esetében azonban növekedés volt megfigyelhető (pl.: Gönc, Méra).

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/26. térkép)

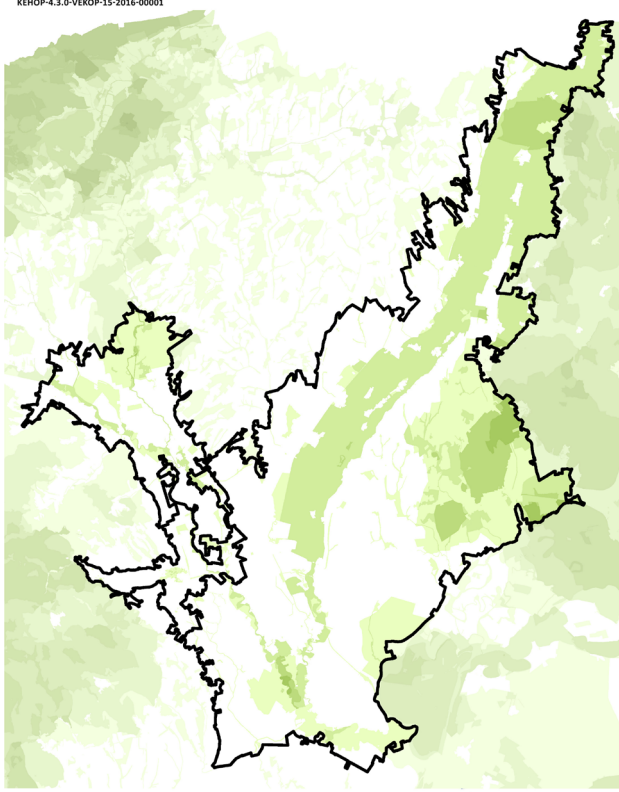
II/27. Néprajzi táj

Északon érinti a Cserehát néprajzi táját, de gyakorlatilag a nagyváros szűkebb térségét fedi le, erősen átalakult beépítési és tájhasználati jelleggel.

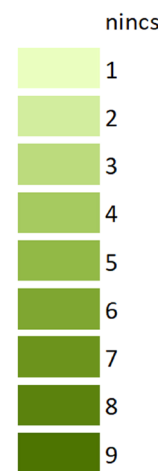
A Harangod néprajzi táját foglalja magában és érinti a Tokaj-Hegyalja néprajzi táját is. Északi részén a Felföldi háztípus jellemző a falvakban, még jelenleg is viszonylag nagy számban. Dominánsan szalagtelkes útifalu szerkezetű települések képviselik a hagyományt. A Tokaji borvidékhez tartozó települések tájhasználatában meghatározóan értékesek a szőlőterületek, amelyeken hagyományosan nincsenek jelen a gazdasági épületek.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/27. térkép)

II/28. Természeti és kulturális örökség

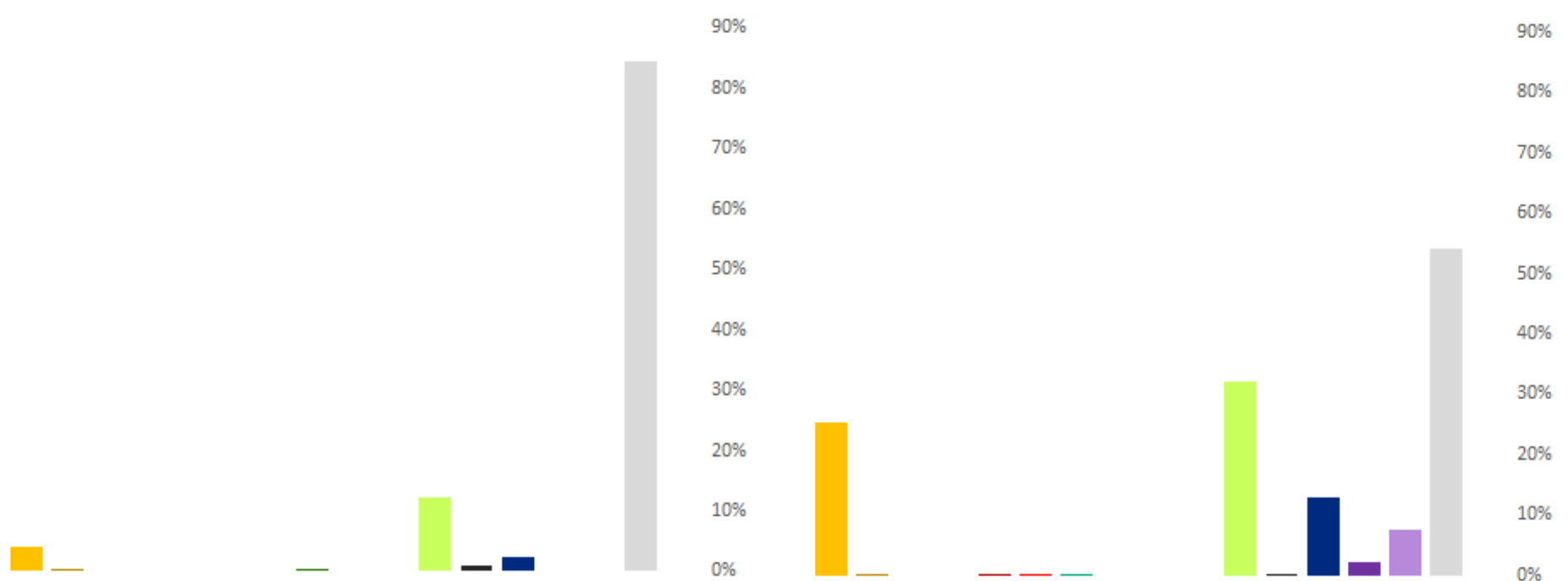
TERMÉSZETI ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG
Védelmi célú területi lehatárolások száma

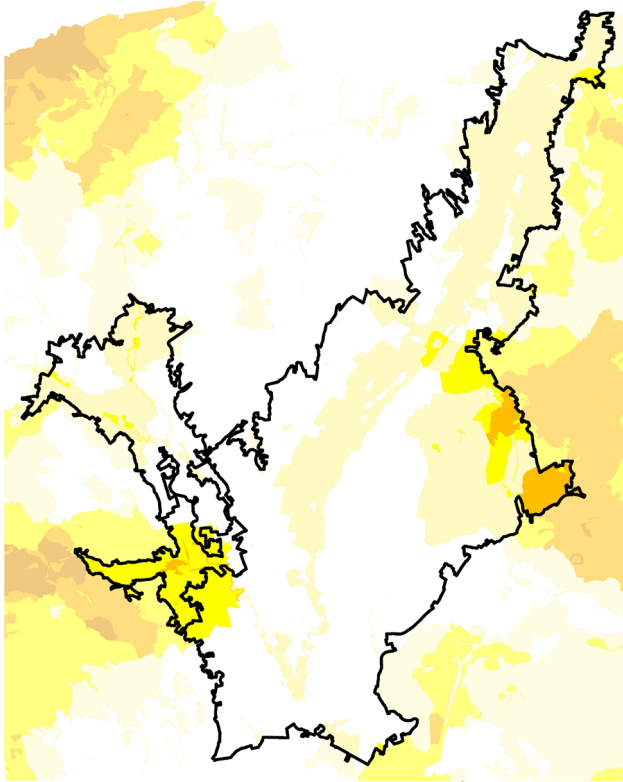
(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/28. térkép)

Védelmi célú területek	Összterület (km ²)	Területarány (%)
Miskolc agglomerálódó térsége	69,21	100,00%
Natura 2000 terület	2,85	4,12%
Barlang védőövezet	0,02	0,03%
EU diploma	0,00	0,00%
Naturpark	0,00	0,00%
Természeti emlék	0,00	0,00%
Természetvédelmi terület	0,00	0,00%
Tájvédelmi körzet	0,00	0,00%
Nemzeti park	0,00	0,00%
MAB bioszféra rezervátum	0,00	0,00%
Ramsari terület	0,00	0,00%
Nemzeti ökológiai hálózat	8,41	12,15%
Országos védettségű kulturális örökség	0,69	1,00%
Országos, területi védettségű kulturális örökség	1,71	2,47%
Világörökség terület	0,00	0,00%
Világörökség várományos terület	0,00	0,00%
Nem védett terület	58,53	84,58%

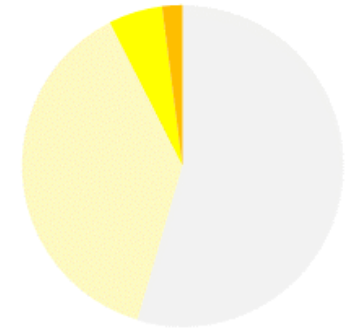
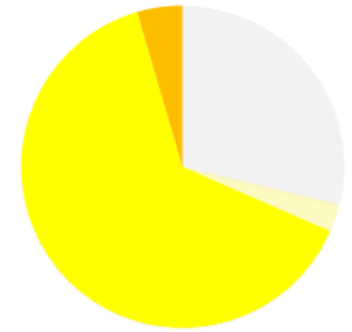
Védelmi célú területek	Összterület (km ²)	Területarány (%)
Hernád és Alsó-Sajó mente	1304,37	100,00%
Natura 2000 terület	331,06	25,38%
Barlang védőövezet	0,36	0,03%
EU diploma	0,00	0,00%
Naturpark	0,00	0,00%
Természeti emlék	0,01	0,00%
Természetvédelmi terület	1,06	0,08%
Tájvédelmi körzet	1,17	0,09%
Nemzeti park	0,00	0,00%
MAB bioszféra rezervátum	0,00	0,00%
Ramsari terület	0,00	0,00%
Nemzeti ökológiai hálózat	419,17	32,14%
Országos védettségű kulturális örökség	2,31	0,18%
Országos, területi védettségű kulturális örökség	169,93	13,03%
Világörökség terület	30,10	2,31%
Világörökség várományos terület	97,78	7,50%
Nem védett terület	706,89	54,19%

II/29. Megbecsültség

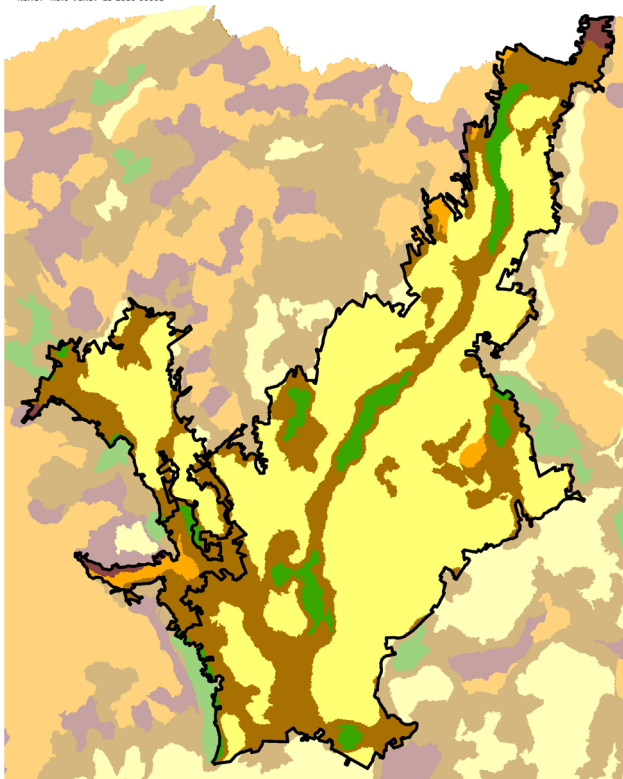

Megbecsültség	Összterület (km ²)	Területarány (%)
Miskolc agglomerálódó térsége	69,21	100,00%
1 - Nincs, igen alacsony	19,89	28,73%
2 - Alacsony	1,95	2,81%
3 - Mérsékelt	44,24	63,93%
4 - Számottevő	3,13	4,52%
5 - Jelentős	0,00	0,00%
6 - Magas	0,00	0,00%
7 - Nagyon magas	0,00	0,00%
8 - Kiemelkedő	0,00	0,00%
Hernád és Alsó-Sajó mente	1304,37	100,00%
1 - Nincs, igen alacsony	711,16	54,52%
2 - Alacsony	495,65	38,00%
3 - Mérsékelt	71,05	5,45%
4 - Számottevő	26,51	2,03%
5 - Jelentős	0,00	0,00%
6 - Magas	0,00	0,00%
7 - Nagyon magas	0,00	0,00%
8 - Kiemelkedő	0,00	0,00%

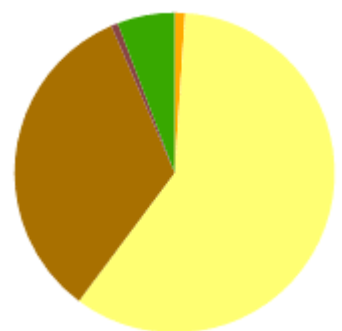
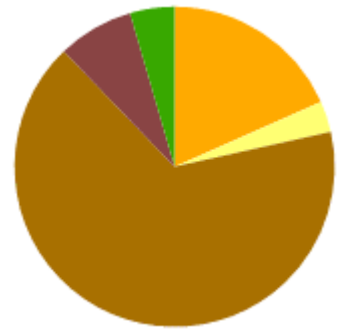

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/29. térkép)

II/30. Vizuális jellemzők

Vizuális jellemzők	Területarány (%)
Miskolc agglomerálódó térsége	
Zárt, homogén, szegélyekben szegény területek	18,4
Átlátható, szegélyekben szegény területek	3,2
Átmeneti, közepesen zárt területek	66,3
Szegélyekben gazdag, de nem átlátható, zárt területek	7,7
Átlátható, nyitott, szegélyekben gazdag területek	4,5
Hernád és Alsó-Sajó mente	
Zárt, homogén, szegélyekben szegény területek	1,0
Átlátható, szegélyekben szegény területek	59,2
Átmeneti, közepesen zárt területek	33,3
Szegélyekben gazdag, de nem átlátható, zárt területek	0,7
Átlátható, nyitott, szegélyekben gazdag területek	5,8

A tájat jellemzően az átmeneti, közepesen zárt területek (66%) uralják. Kis mértékben a zárt, homogén, szegélyekben szegény területek (18%) is előfordulnak.

A tájat az átlátható, szegélyekben szegény területek (59%) uralják. Kisebb mértékben az átmeneti, közepesen zárt területek (33%) fordulnak elő jellemzően.

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/30. térkép)